

Farsta stadsdelsförvaltning

0 7 - 0 9 - 1 0 I r i s B i r a t h

D N R 0 0 8 - 5 5 4 / 2 0 0 5

Till
stadsdelsnämnden

Uppföljningsbesök hos föreningar som beviljats bidrag av Farsta stadsdelsnämnd; delrapport.

Farsta stadsdelsnämnd beslutade i september 2002 om riktlinjer för bidrag till organisationer som bedriver lokalt frivilligt arbete för äldre- och funktionshindrade. Stadsdelsnämnden har för 2005 avsatt 180 000 kronor.

Som ett komplement till föreningarnas inlämnade verksamhetsberättelser och bokslut har förvaltningen beslutat att besöka samtliga föreningar som beviljats bidrag.

Av fjorton föreningar som beviljats bidrag har under våren besök gjorts hos sex föreningar. De flesta föreningar erbjuder en verksamhet väl i linje med riktlinjerna för bidrag, såsom väntjänst, ledsagning och social samvaro även för icke-medlemmar. Några föreningar visar sig dock nästan enbart erbjuda verksamhet för sina egna medlemmar men känner sig också osäkra på innebörden av väntjänst.

Under hösten 2005 anordnar därför förvaltningen en utbildningsserie kring frivilligarbete och väntjänst, se bilaga. Föreningarna erbjuds även att kostnadsfritt annonsera om sin väntjänst o.dyl., på Farsta stadsdelsnämnds annonsplats i Mitt i Söderort.

Margareta Venizelos
Avdelningschef

Bakgrund

Farsta stadsdelsnämnd beslutade den 25 september 2002 om riktlinjer för bidrag till organisationer verksamma inom äldre- och handikappomsorgens område. Bidrag kan enligt dessa ges till frivilligorganisationer som bedriver lokalt frivilligt arbete för äldre och funktionshindrade. Ekonomiska föreningar, bolag

och enskilda personer godkänns inte. Bidragssökande organisationer ska i principiella frågor ha en inriktning som ligger i linje med stadens policy och aktiva förhållningssätt.

Bidragsgivningens syfte är att stödja och stimulera stadsdelens invånare att i organiserade former engagera sig i frivilligt socialt arbete. Verksamheten ska utgöra ett komplement till stadsdelens egna insatser, vara individstödjande och aktiverande. Även de som inte är medlemmar i organisationen ska kunna ta del av verksamheten. Exempel på verksamhet är väntjänst med ledsagning, trygghetsringningar eller annan praktisk hjälp. Uppsökande verksamhet uppmuntras. Andra insatser kan t.ex. vara aktiviteter av social karaktär, t.ex. utflykter, fester och andra sammankomster som sätter guldkant på tillvaron.

Stadsdelsnämnden har årligen avsatt 180 000 kronor för bidrag till utomstående organisationer. Denna summa inkluderar ej bidraget till RSMH.

Föreningar som ansöker om bidrag måste årligen lämna in verksamhetsberättelse och bokslut. Eftersom detta inte ger en heltäckande bild av den del av föreningarnas verksamhet som stadsdelsnämndens bidrag är avsett att stödja beslutade förvaltningen att träffa föreningarna för att följa upp hur föreningsbidragen används och vilken individstödjande och aktiverande verksamhet föreningarna bedriver som komplement till stadsdelens egna insatser.

Uppföljningen

Under våren 2005 besöktes sex av de fjorton föreningar som får bidrag av Farsta stadsdelsnämnd för en uppföljning av hur de beviljade medlen använts. Önskemålet var att få träffa föreningarnas styrelser och de som ägnar sig åt väntjänst. Besöken blev väldigt olika och förvaltningen deltog både vid Centrumkyrkans lördagscafé, SPF Sköndals månadsmöte och Farsta Pensionärers Bridgeklubbsspeldag. I övrigt var det viktigt för förvaltningen att kunna föra ett resonemang med föreningarnas styrelser och de ansvariga för den verksamhet stadsdelsnämnden ger bidrag till.

Flera föreningar har mycket bra verksamhet såsom väntjänst, ledsagning, trygghetsringningar och uppsökande verksamhet. Andra ordnar resor, fester eller annan social samvaro. Vissa föreningar gör både och.

För att uppfylla bidragskriterierna måste verksamheten även vända sig till dem som inte är medlemmar i organisationen. Det finns dock föreningar som nästan enbart har verksamhet för sina egna medlemmar, och som inte förstår vad väntjänst är, t.ex. skillnaden mellan att hjälpa sin granne och att hjälpa någon man inte känner men som har behov av ens hjälp. Det har också tagits upp som ett problem att vissa förenings försäkringar inte täcker om en icke-medlem deltar i verksamheten och råkar ut för skada.

Föreningarnas verksamhet

Följande föreningar besöktes under våren:

Centrumkyrkan, Farsta Pensionärers Bridgeklubb, PRO Farsta, PRO Farsta Strand, SPF Farsta samt SPF Sköndal.

Centrumkyrkan är en ekumenisk frikyrka som även i övrigt samarbetar både med stadsdelsförvaltningen och svenska kyrkan. Föreningen får bidrag för sitt lördagscafé som ordnas ca 29 lördagar kl. 9-10.30. Man vill utöver att erbjuda

social samvaro även ta tillvara människors kompetens, t.ex. som historieberättare, genom sång eller bullbak.

När förvaltningen var med bjöds det utöver gröt, kaffe och mackor även på sång och musik av inbjuden lokal trubadur. Tillställningen avslutades med Fader Vår. 35-40 personer var närvarande, däribland äldre, psykiskt sköra, missbrukare, socialt avvikande. Den som är berusad avvisas och ombes komma tillbaka. Ca 60 personer kommer regelbundet. Den som önskar kan stanna kvar för samtal och rådgivning. Denna lördagsfrukost kostar 20 kr, men det är frivilligt att betala och ca 10 personer betalar varje gång. Någon enstaka gång har Centrumkyrkan idkat väntjänst.

Farsta Pensionärers Bridgeklubb spelar bridge måndagar och torsdagar kl. 9.30-14. Föreningen bildades 1980 och har nu ca 50 medlemmar. Förvaltningen var med under en speleftermiddag. Verksamheten bedrevs i Farsta fritidsgård för en kostnad av 330 kronor per gång. Föreningen hyrde av PRO Farsta som i sin tur hyrde av förvaltningen. Det fanns viss oro om var verksamheten skulle kunna bedrivas i framtiden eftersom PRO Farsta var uppsagda från lokalen. Verksamheten skapar sociala kontakter. Man tar hand om varandra. Är t.ex. behjälplig med skjuts. Nya medlemmar är välkomna, helst ska man ha med en egen spelpartner, men det går att anmäla sig även utan. Man måste ringa i förväg. Det är inte möjligt att bara ”droppa” in.

PRO Farsta har ca 700 medlemmar. Man hyrde Farsta fritidsgård kl. 9-15 varje vardag för en kostnad av 55 kr/tim. Förvaltningen träffade styrelsen och ansvarig för väntjänsten, PRO Kontakt. Styrelsen och fyra personer till är engagerade i väntjänsten. Man får uppdrag genom samtal från grannar, hemsjukvården m.m. om någon behöver hjälp. Man kan bl.a. hjälpa till med ledsagning och högläsning. Föreningen var intresserad av att annonsera om sin väntjänst i förvaltningens månadsannons i Mitt I Söderort. Föreningen aktualiserade försäkringsfrågan vid väntjänst om man hjälper någon som inte är med i PRO.

PRO Farsta Strand har ca 500 medlemmar. Med vid mötet som ägde rum på Lingvägen 100 var ordförande, vice ordförande, ansvarig för PRO Kontakt samt ytterligare en engagerad i väntjänsten. Föreningen har på förmiddagarna tillgång till en lokal på Edö äldreboende.

PRO Kontakt kan hjälpa till med ledsagning och annat. Många uppdrag kommer via Edö. Föreningen för statistik över sina uppdrag. Fyra personer är engagerade i väntjänsten och har hjälpt ca 200 personer under 290 timmar under 2004. Till detta kommer telefonsamtal. Föreningen ordnar också resor. Ca 50 personer har deltagit på resorna. 5 personer med rullstol och 17-18 med rollatorer kan delta på varje resa. Verksamheten vänder sig även till icke-medlemmar.

Föreningen aktualiserade frågorna, om det är rätt att Edö använder PRO-kontakten så mycket, vad är det PRO-kontakten bör göra, och när kan de säga nej till Edö?

SPF Farsta hyr ett rum för kontor samt ett förråd i en bostadsrättsförenings gemensamhetslokal med tillgång till kök. Om hela lokalen används för medlemsmöten måste föreningen betala extra. Förvaltningen träffade ordförande och ansvarig för väntjänsten, Ringblommarna. Ringblommorna ringer flera gånger i veckan till 14 personer mellan 76 och 96 år. Fyra damer är engagerade i detta. De turas om att ringa en vecka i taget. Skulle även vilja göra

besök men har svårt att engagera fler. Information om verksamheten finns i medlemstidningen och Nätverkskatalogen.

Föreningen har inte fått någon utbildning om vad frivilligt socialt arbete innebär, t.ex. lagstiftningen, sekretess, hur och när ska de föra en fråga vidare o.s.v.

Föreningen aktualiserade frågan om varför PRO har monopol på fritidsgården?

SPF Sköndal har ca 425 medlemmar. Man har en mindre lokal inom Stiftelsen Stora Sköndals område och har sina medlemsmöten i Sköndals församlingshem. Förvaltningen var med vid ett välbesökt medlemsmöte och ett efterföljande styrelsemöte.

Man har en telefonsvarare som hänvisar till någon i styrelsen. Hjälp kan då ordnas vid behov. I medlemsbladet finns också direktnummer till styrelsen, dessutom annonserar man i Nätverkskatalogen.

Föreningen aktualiserade frågorna om hur man ska föra statistik över sin väntjänst, och vad skillnaden är mellan att hjälpa sin granne och att erbjuda väntjänst. Frågan ställdes även om ledsagning till kulturarrangemang kan anses som väntjänst.

Åtgärder med anledning av uppföljningen

Genom uppföljningen av föreningarnas verksamhet framkom en viss osäkerhet hos flera föreningar om väntjänst, hur man kan organisera och dokumentera, hur man bedriver det frivilliga sociala arbetet på bästa sätt, när och hur man ska föra en fråga vidare. Även frågor kring försäkringsskydd har kommit upp vid denna uppföljning.

För att fler ska få information om föreningarnas väntjänst har förvaltningen erbjudit föreningarna att annonsera i månadsannonsen i Mitti Söderort. En annons med kontaktuppgifter till tre föreningar har införts hittills.

Alla föreningar som kontaktades under våren visade dessutom intresse för att delta i en utbildning för att öka sin kompetens. De tillgängliga utbildningar som finns har enligt uppgift ganska höga deltagaravgifter. Stadsdelsnämnden beslutade därför 2005-04-20 i samband med beslut om bidrag för 2005 att anordna en utbildning lokalt i Farsta med föredragshållare från bl.a. Röda Korset, Sköndalsinstitutet och något försäkringsbolag i enlighet med förvaltningens förslag. 12 000 kronor avsattes för detta.

Utbildningen kommer att äga rum under fyra måndagseftermiddagar under hösten 2005. Kvaliteten på föredragshållarna är mycket hög och kursen är upplagd så att det ska finna tid för samtal och eftertanke.

Förvaltningen anser att en sådan utbildning också bör kunna utgöra grunden för ett utökat samarbete mellan föreningarna. Första utbildningstillfället har nu ägt rum. Ett 20-tal personer var närvarande. Tyvärr har bara hälften av samtliga föreningar anmält deltagare till utbildningen. Men det finns ett tydligt engagemang som förvaltningen kan ta tillvara och stödja. Ytterligare tre utbildningstillfällen kommer att äga rum under hösten (se bif. broschyr).

Vad som återstår att åtgärda från vårens uppföljning av föreningsbidragen är att skapa tydligare riktlinjer för vad som är väntjänst och som därmed kan ingå i ansökan om bidrag samt att utveckla samarbetet mellan föreningarna.